

Legal Horizons

Journal homepage: <https://legalhorizons.com.ua/en>

Legal Horizons, 14(2), 44-49

UDC 342.9

DOI: 10.21272/legalhorizons.2021.i14.p44

Features of Administrative Liability of Legal Entities

Nadiya V. Hlushchenko*, Viktoriia O. Sahaidak

Sumy State University
40007, 2 Rymskyi-Korsakov Str., Sumy, Ukraine

Article's History:

Submitted: 11.03.2021

Revised: 25.05.2021

Accepted: 13.06.2021

Abstract

This study identified the features of administrative liability of legal entities. The authors established the problems of legal regulation on instituting administrative action against legal entities and formulated proposals on improvement of the administrative legislation. The study investigated the concept of guilt of a legal entity, as well as examples from regulations that define the offences for which administrative action should be instituted against legal entities. As a result of this study, the authors concluded that the administrative legislation requires an improvement in terms of the grounds for instituting administrative action against legal entities, as well as in terms of establishing the basic rules and procedures for instituting such action and applying administrative sanctions to them. The authors described the concept of administrative liability and clarified its difference from other types of liability. The study focused on the grounds for administrative action against legal entities and the problems of their detection. The analysis of the legislation of Ukraine indicated cases when administrative action can be instituted both against a legal entity and an individual who is a member of a legal entity in question. Situations are common where the objective side of an administrative offence is the illegal actions of a legal entity, but the subject of such an offence is an official who is part of this legal entity. Analysing the legislation of Ukraine, it can be argued that the current regulatory consolidation of the process of instituting administrative action against legal entities is in its infancy. That is, the authors of this study believe that the institution of administrative liability contains certain gaps at the legislative level, and therefore it is worth exploring this subject in more detail

Keywords: offence, guilt of a legal entity, administrative offence, instituting administrative action against legal entities

Suggested Citation:

Hlushchenko, N.V., & Sahaidak, V.O. (2021). Features of administrative liability of legal entities. *Legal Horizons*, 14(2), 44-49.

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

*Corresponding author

Особливості адміністративної відповідальності юридичних осіб

Наталія Володимирівна Глущенко, Вікторія Олегівна Сагайдак

Сумський державний університет
40007, вул. Римського-Корсакова, 2, м. Суми, Україна

Анотація

Стаття присвячена визначенню особливостей адміністративної відповідальності юридичних осіб. Встановлено проблеми правового регулювання притягнення до адміністративної відповідальності юридичних осіб і сформульовано пропозиції щодо вдосконалення адміністративного законодавства. У статті досліджено поняття «вина юридичної особи», а також наведено приклади із нормативно-правових актів, у яких визначено правопорушення, за яких мають бути притягнені юридичні особи до адміністративної відповідальності. У результаті проведеного наукового дослідження зроблено висновок, що адміністративне законодавство потребує вдосконалення щодо підстав притягнення до адміністративної відповідальності юридичних осіб, а також щодо встановлення основних правил і процедур притягнення їх до відповідальності та застосування до них адміністративних санкцій. Авторами статті було охарактеризовано поняття адміністративної відповідальності та з'ясовано те, чим вона відрізняється від інших різновидів відповідальності. У науковій роботі зосереджено увагу на підставах для адміністративної відповідальності юридичних осіб і проблематиці їх виявлення. Під час аналізу законодавства України було встановлено, що трапляються випадки, коли до адміністративної відповідальності може бути притягнуто одночасно і юридичну особу, і фізичну особу, яка входить до складу юридичної особи. Також розповсюдженими є ситуації, за яких об'єктивною стороною адміністративного правопорушення є незаконні діяння юридичної особи, але суб'єктом такого правопорушення є посадова особа, яка входить до складу юридичної особи. Аналізуючи законодавство України можна стверджувати, що на сьогодні нормативне закріплення процесу притягнення юридичних осіб до адміністративної відповідальності знаходиться на етапі становлення. Тобто автори статті вважають, що інститут адміністративної відповідальності містить певні прогалини на законодавчому рівні, а тому варто більш детально досліджувати дану тематику

Ключові слова: правопорушення, вина юридичної особи, адміністративне правопорушення, притягнення юридичних осіб до адміністративної відповідальності

Постановка проблеми

Протягом довгого періоду часу досить дискусійним питанням залишається притягнення юридичних осіб до адміністративної відповідальності. Така складність вирішення даної проблеми визначається тим, що тривалий час серед науковців існувала думка, що суб'єктами адміністративної відповідальності є лише фізичні та посадові особи. Однак, завдяки економічному розвитку відбулося поширення різних видів підприємницької діяльності та перехід до ринкової економіки. Це зумовило процес затвердження нормативно-правових актів, які визначають адміністративну відповідальність юридичних осіб. Варто зауважити, що проблема притягнення юридичних осіб до адміністративної відповідальності полягає у її недостатній урегульованості чинним українським законодавством.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Дослідженнями проблеми особливостей притягнення до адміністративної відповідальності юридичних осіб займалися такі науковці, як-от: Н.В. Добрянська [1], Т.О. Коломоєць [2], М.О. Кравець [3], Ю.В. Венгер [4], А.Т. Комзюк, Є.А. Липій [5], Р.В. Батіг [6], І.О. Гаврилова [7],

М. Колеснікова та Л. Калініченко [8], О.М. Танчик [9], В.С. Парненко [10].

Науково-цінними є розвідки зарубіжних авторів: італійська дослідниця В. Папароцці вивчала на прикладі справ різних компаній адміністративну відповідальність юридичних осіб та дотримання норм концепції Ерга Омнес [11]. Польський науковець П. Яняк дослідив ефективність регулювання адміністративної відповідальності юридичних осіб на наявні нормативні порушення [12]. Литовські дослідники Г. Едіта та М. Лінас розглядають адміністративну та кримінальну відповідальність юридичних осіб у контексті правопорушень проти навколишнього середовища та намагаються з'ясувати який вид відповідальності є більш ефективним у зазначеному питанні [13]. В.А. Очаковський, І.Н. Іваненко, Ю.А. Крутова, І.В. Письмена вивчали законодавчу базу адміністративної відповідальності юридичних осіб та відмінні риси цього виду [14]. К. Мікалаускайте-Шостакієне вивчала зміни та доповнення у правових документах із регулювання адміністративної діяльності юридичних осіб в умовах введення карантину через COVID-19 [15].

Мета статті

Метою цієї статті є розкриття змісту питання адміністративної відповідальності юридичних осіб, а також надання пропозицій щодо вдосконалення та організації її правового регулювання.

Виклад основного матеріалу

Насамперед варто надати характеристику поняттю «адміністративна відповідальність» і з'ясувати, чим вона відрізняється від інших видів юридичної відповідальності. Варто зазначити, що юридична відповідальність є багатозначною, а тому у законодавчій і судовій практиці можемо спостерігати такі її види: кримінальна, адміністративна, цивільна, дисциплінарна, матеріальна, конституційна, фінансова, господарська відповідальність. Тож у даному випадку більш конкретно потрібно зосередитись саме на адміністративній відповідальності, яка є особливим видом юридичної відповідальності та набуває властивих їй специфічних рис, які відрізняють її від інших видів юридичної відповідальності. Головною характерною рисою адміністративної відповідальності є те, що вона настає за вчинення фізичною або юридичною особою адміністративного правопорушення [1, с. 134].

Для визначення поняття адміністративного правопорушення звернімося до статті 9 Кодексу України¹ про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП). Так, згідно із зазначеною статтею «адміністративним правопорушенням (проступком) визнається протиправна, винна (умисна або необережна) дія чи бездіяльність, яка посягає на громадський порядок, власність, права і свободи громадян, на встановлений порядок управління і за яку законом передбачено адміністративну відповідальність». Важливо зазначити, що у даній нормі не визначено про можливість вчинення протиправного діяння саме юридичною особою. Також ретельно дослідивши інші норми КУпАП щодо віку, з якого може бути притягнуто особу до адміністративної відповідальності, щодо випадків, за яких виключають адміністративну відповідальність неосудної особи, щодо мети адміністративного стягнення тощо, можемо стверджувати, що КУпАП прямо визначає адміністративну відповідальність лише для фізичних осіб.

Спираючись на аналіз юридичної літератури та праці науковців можемо стверджувати, що адміністративна відповідальність настає за наявності двох головних підстав, а саме: 1) фактична – це наявність події вчинення адміністративного правопорушення; 2) юридична – це умова, яка полягає у наявності суб'єктивних та об'єктивних ознак адміністративного правопорушення, що у їх сукупності становить юридичний склад вчиненого проступку [2,

с. 144–145]. Враховуючи вищевикладене, варто зосередити увагу на підставах для адміністративної відповідальності юридичних осіб і проблематиці їх виявлення. Як уже було визначено вище, однією з умов для адміністративної відповідальності є фактична підстава, що, зі свого боку, характеризується такими ознаками: протиправність, винність, караність, суспільна шкідливість [2, с. 144].

Проблемним етапом у відображенні поняття «адміністративна відповідальність юридичних осіб» є поняття «вина юридичної особи». Як підкреслює М.О. Кравець, «вина являє собою свідоме, психічне ставлення особи до вчиненого нею протиправного діяння та його наслідків» [3, с. 75]. Однак, варто зауважити, що юридична особа не може володіти свідомістю та психічним ставленням до вчиненого правопорушення, тому що юридична особа є певною організацією або установою, яка складається із сукупності осіб (фізичних або юридичних) та яка зареєстрована і діє відповідно до чинного законодавства України для досягнення конкретної економічної мети. Саме тому, на думку авторів статті, вина юридичної особи – це психічне та свідоме ставлення фізичних осіб, які входять до складу юридичної особи, до вчинюваного правопорушення. Однак, у даному випадку варто відмежовувати правопорушення, які вчинені безпосередньо фізичною особою від правопорушення, вчиненого юридичною особою. Авторі статті вважають, що у цьому разі відмінність полягає у тому, що юридична особа визнається винною у вчиненні адміністративного правопорушення лише тоді, коли воно вчинене колективом фізичних осіб, який діє від імені конкретної організації чи установи. Як слушно зазначає Ю.В. Венгер, «винність юридичної особи складається з провин фізичних осіб, що входять до складу юридичної особи, які у свою чергу організують її діяльність» [4, с. 87]. Отже, вина юридичної особи є виною колективу, тому що вину юридичної особи складає психічне та свідоме ставлення до протиправних діянь учасників колективу, а не окремих індивідуумів, тобто осіб, які діють самостійно незалежно від колективу та своїх службових обов'язків.

Варто зазначити, що у деяких нормативно-правових актах наведені норми, у яких визначено адміністративну відповідальність юридичних осіб у зв'язку із діями або бездіяльністю фізичних осіб, що входять до складу юридичної особи. Прикладом до вищесказаного можуть слугувати статті 22–26 Закону України «Про виключну (морську) економічну зону України»², у яких визначено відповідальність юридичної особи за протиправну промислову діяльність, порушення норм безпечної експлуатації споруд, протиправну експлуатацію природних ресурсів,

¹Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07 грудня 1984 р. № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text> (дата звернення: 18.05.2021).

²Закон України № 162/95 «Про виключну (морську) економічну зону України» від 16 травня 1995 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/162/95-вр#top> (дата звернення: 09.05.2021).

протиправне ведення морських наукових досліджень та забруднення морського середовища.

Під час аналізу законодавства України авторами статті було встановлено, що трапляються випадки, коли до адміністративної відповідальності може бути притягнуто одночасно і юридичну особу, і фізичну особу, яка входить до складу юридичної особи. Прикладом до викладеного вище матеріалу може стати стаття 37 Закону України «Про ветеринарну медицину»¹, в якій визначено обов'язок юридичної особи виконувати всі належні ветеринарно-санітарні заходи для благополуччя тварин, включаючи зоогігієнічні вимоги та умови, що мають забезпечуватися на потужностях для утримання тварин. Так, у статті 107 КУпАП² встановлено адміністративну відповідальність посадових осіб за порушення правил карантину тварин та інших ветеринарно-санітарних вимог. У результаті аналізу вищенаведених статей можемо дійти висновку, що об'єкт та об'єктивна сторона адміністративного правопорушення збігається, але у наведеній статті КУпАП вказано лише про відповідальність посадової особи, а у Законі України «Про ветеринарну медицину» згадується і про відповідальність юридичної особи.

Також розповсюдженими є ситуації, за яких об'єктивною стороною адміністративного правопорушення є незаконні діяння юридичної особи, але суб'єктом такого правопорушення є посадова особа, яка входить до складу юридичної особи. Так, наприклад, відповідно до статті 170 КУпАП³, вказується про відповідальність посадових осіб установ, підприємств чи організацій за недодержання стандартів і технічних умов при транспортуванні, зберіганні і використанні (експлуатації) продукції (крім харчових продуктів), якщо це спричинило зниження якості, псування або наднормативні втрати продукції (крім харчових продуктів). Із наведеної статті можемо стверджувати про те, що транспортування, зберігання, використання продукції та надання інших послуг буде здійснюватися юридичною особою, але суб'єктом такого правопорушення буде посадова особа. Це означає, що діяння юридичної особи завжди зумовлені діяннями фізичних осіб, а тому й доведення вини юридичної особи залежить від провин фізичних осіб, які входять до складу юридичної особи. Ще одним прикладом до сказаного вище може стати адміністративне правопорушення, визначене у

статті 175 КУпАП⁴, в якій зазначено відповідальність посадових осіб і фізичних осіб-підприємців за порушення встановлених законодавством вимог пожежної та техногенної безпеки, а також використання протипожежної, аварійно-рятувальної або іншої спеціальної техніки або засобів протипожежного захисту не за призначенням.

Варто зазначити, що законодавством України встановлено адміністративну відповідальність виключно юридичних осіб, наприклад, при порушенні правил містобудування. Так, відповідно до статті 1 Закону України «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності»⁵ встановлено, що «правопорушеннями у сфері містобудівної діяльності є протиправні діяння (дії чи бездіяльність) суб'єктів містобудування – юридичних осіб і фізичних осіб – підприємців, що призвели до невиконання або неналежного виконання вимог, установлених законодавством, будівельними нормами, державними стандартами і правилами».

Аналізуючи законодавство України можемо стверджувати, що на сьогодні нормативне закріплення процесу притягнення юридичних осіб до адміністративної відповідальності знаходиться на етапі становлення. Тобто автори статті вважають, що інститут адміністративної відповідальності містить певні прогалини на законодавчому рівні. Однак, не можна не зазначити, що у Господарському кодексі України⁶ було зроблено чималий внесок задля того, щоб визначити основні правила процесу притягнення юридичних осіб до відповідальності. У даному Кодексі таких осіб визначено суб'єктами господарювання, а відповідальність за правопорушення є адміністративно-господарською. Однак, на думку авторів статті, за порушення норм, визначених у Господарському кодексі України, йдеться саме про адміністративну відповідальність, тому що відповідно до статей 217 та 238 ГКУ⁷ адміністративно-господарські санкції застосовуються уповноваженими органами державної влади або органами місцевого самоврядування, тобто в адміністративному порядку. Отже, недосконалість Господарського кодексу України полягає у проблематиці розмежування предметів регулювання різних галузей права, але позитивним моментом у цьому є те, що у даному Кодексі прямо визначено відповідальність юридичних осіб і застосування до них адміністративно-господарських

¹Закон України № 2498 «Про ветеринарну медицину» від 25 червня 1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2498-12#top> (дата звернення: 12.05.2021).

²Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07 грудня 1984 р. № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text> (дата звернення: 18.05.2021).

³Там же, 1984.

⁴Там же, 1984.

⁵Закон України № 208/94 «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності» від 14 жовтня 1994 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/208/94-вр#top> (дата звернення: 19.05.2021).

⁶Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#top> (дата звернення: 12.05.2021).

⁷Там же, 2003.

санкцій, тобто заходів адміністративної відповідальності [5, с. 36].

Для більш детального з'ясування обставин, за яких Господарським кодексом України може бути притягнуто до адміністративно-господарської відповідальності суб'єктів господарювання, якими є юридичні особи, звернімося до глави 28 цього Кодексу¹. У зазначеній главі визначено відповідальність суб'єктів господарювання за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства, наведено перелік адміністративних стягнень та надано характеристику кожного із них, встановлено строк їх накладення на юридичних осіб, а також гарантії захисту порушення прав юридичних осіб у разі неправомірного застосування таких санкцій до них. Автори статті вважають, що Господарський кодекс України є першим нормативно-правовим актом, який не тільки визнав існування відповідальності юридичних осіб, а й затвердив основні положення її застосування.

У ст. 175-2 КУпАП² також наведено приклад відповідальності суб'єктів господарювання за здійснення ними господарської діяльності без декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства у сфері пожежної безпеки. Однак, санкція статті вказує на накладення адміністративних санкцій на громадян – суб'єктів підприємницької діяльності і посадових осіб. Це означає, що вищенаведений приклад стосується відповідальності фізичних осіб у разі порушення законодавства юридичною особою.

Згідно з п. 22 ч. 1 ст. 92 Конституцією України³ «виключно законами України визначаються засади цивільно-правової відповідальності; діяння, які є злочинами, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями, та відповідальність за них». З наведеного твердження можемо з'ясувати таке: тільки законом може бути встановлено, за які саме правопорушення та які саме санкції мають бути

застосовані до юридичної особи. Це означає, що відповідальність юридичної особи встановлена лише невеликою кількістю нормативно-правових актів, що дає змогу сформулювати висновок про те, що адміністративному законодавству потрібно визначити основні правила та процедури притягнення юридичних осіб до адміністративної відповідальності з метою забезпечення належним чином захисту законних прав цих осіб від неправомірного притягнення до відповідальності [5, с. 37]. Прикладом до сказаного вище може стати стаття 72 Закону України «Про телебачення і радіомовлення»⁴, в якій зазначено те, що «Національна рада застосовує санкції до телерадіоорганізацій у разі порушення ними вимог цього Закону та/або умов ліцензії». Однак, конкретних правил процедури розгляду таких справ і гарантій для осіб, які притягується до відповідальності, даним Законом не встановлено. Також у вищевказаній статті цього Закону⁵ вказано, що «рішення про стягнення штрафу може бути оскаржене в судовому порядку». Однак, порядок такого оскарження даним Законом не встановлено.

Висновки

Отже, у результаті проведеного дослідження авторами статті було визначено та проаналізовано правові засади й розкрито зміст поняття адміністративної відповідальності юридичних осіб, а також з'ясовано, що існує проблема, яка полягає в організації правового регулювання щодо притягнення до такої відповідальності юридичних осіб. На основі викладеного автори дійшли висновку, що існує гостра необхідність вдосконалити та систематизувати адміністративне законодавство щодо підстав притягнення до адміністративної відповідальності юридичних осіб, а також щодо встановлення основних правил і процедур притягнення їх до відповідальності та застосування до них адміністративних санкцій.

Список використаних джерел

- [1] Добрянська Н.В. Дискусійні питання із приводу адміністративної відповідальності юридичних осіб. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Юридичні науки*. 2019. Т. 30(69), № 5. С. 133–138.
- [2] Коломоєць Т.О. Адміністративне право України. Академічний курс: підручник. Київ: «Істина», 2008. 457 с.
- [3] Кравець М.О. Адміністративна відповідальність юридичних осіб. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2017. № 4. С. 75–78.
- [4] Венгер Ю.В. Вина як суб'єктивна підстава адміністративної відповідальності юридичної особи за вчинене правопорушення у сфері стандартизації. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2015. № 13. С. 85–87.

¹Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#top> (дата звернення: 12.05.2021).

²Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07 грудня 1984 р. № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text> (дата звернення: 18.05.2021).

³Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 22.05.2021).

⁴Закон України № 3759 «Про телебачення і радіомовлення» від 21 грудня 1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3759-12#Text> (дата звернення: 20.05.2021).

⁵Там же, 1993.

- [5] Комзюк А.Т., Липій Є.А. Адміністративна відповідальність юридичних осіб: деякі проблеми правового регулювання. *Право і безпека*. 2017. № 2(65). С. 34–38.
- [6] Батіг Р.В. Поняття адміністративного провадження щодо відповідальності юридичних осіб. *Вісник Чернівецького факультету Національного університету «Одеська юридична академія»*. 2016. Вип. 2. С. 20–30.
- [7] Гаврилова І.О. Юридичні особи як суб'єкти адміністративної відповідальності. *Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право»*. 2016. Т. 2, № 39. 68–74. doi: 10.18372/2307-9061.39.10635.
- [8] Колеснікова М., Калініченко Л. Теоретико-правові засади адміністративної відповідальності. *Адміністративне право і процес*. 2019. Вип. 1. С. 102–107.
- [9] Танчик О.М. Юридична особа як суб'єкт адміністративного права: проблеми теорії та практики. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2019. № 4(3). С. 13–18.
- [10] Парненко В.С. Юридичні особи як самостійні суб'єкти адміністративної відповідальності. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2013. Вип. 3. С. 231–238.
- [11] Paparozzi V. Italy: Administrative liability of legal entities and the applicability Erga Omnes of occupational health and safety legislation: The case of foreign companies. URL: <https://www.mondaq.com/italy/health-safety/811310/administrative-liability-of-legal-entities-and-the-applicability-erga-omnes-of-occupational-health-and-safety-legislation-the-case-of-foreign-companies> (accessed date: 10.02.2021).
- [12] Яняк П. Польська концепція адміністративної відповідальності. *Вісник НАДУ. Серія «Державне управління»*. 2021. Вип. 1. С. 80–84.
- [13] Edita G., Linas, M. The intersection between criminal and administrative liability of a legal entity for environmental violations in the context of sustainable development. *Baltic Journal of Law & Politics*. 2009. Vol. 2, No. 1. P. 58–82.
- [14] Очаковский В.А., Иваненко И.Н., Крутова Я.А., Письменная И.В. Юридическое лицо как субъект административной ответственности. *Научный журнал Кубанского аграрного университета*. 2016. № 116(02). С. 535–547.
- [15] Mikalauskaitė-Šostakienė K. Changes and problematic aspects in legal regulation of administrative liability due to quarantine. *Public Security and Public Order*. 2020. № 24. P. 486–502.

References

- [1] Dobryanska, N.V. (2019). Discussion questions regarding the administrative responsibility of legal entities. *Scientific Notes of Taurida National V.I. Vernadsky University. Series: Juridical Sciences*, 30(69), 5, 133-138.
- [2] Kolomojets, T.O. (2008). *Administrative law of Ukraine. Academic course*. Kyiv: Istina.
- [3] Kravets, M.O. Administrative liability of legal entities. *Actual Problems of Native Jurisprudence*, 4, 75-78.
- [4] Venger, Y. (2015). The guilt as a subjective basis of administrative responsibility of legal persons for offences in the sphere of standardization. *Scientific Bulletin of the International Humanities University. Series: Jurisprudence*, 13, 85-87.
- [5] Komziuk, A.T., & Lypiy, Ye.A. (2017). Administrative liability of legal entities: Certain problems of legal regulation. *Law and Safety*, 2(65), 34-38.
- [6] Batih, R.V. (2016). The concept of administrative proceedings on the liability of legal entities. *Bulletin of the Chernivtsi Faculty of the National University "Odessa Law Academy"*, 2, 20-30.
- [7] Havrylova, I. (2016). Legal entities as subjects administrative responsibility. *Scientific Works of National Aviation University. Series: Law Journal "Air and Space Law"*, 2(39), 68-74. doi: 10.18372/2307-9061.39.10635.
- [8] Kolesnikova, M., Kalinichenko, L. (2019). Theoretical and legal bases of administrative responsibility. *Administrative Law and Process*, 1, 102-107.
- [9] Tanchyk, O.M. (2019). Legal entity as a subject of administrative law: Problems of theory and practice. *The South Ukrainian Law Journal*, 4(3), 13-18.
- [10] Parnenko, V.S. (2013). Legal entities as independent subjects of administrative responsibility. *Scientific Bulletin Scientific Bulletin of the Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs*, 3, 231-238.
- [11] Paparozzi, V. (2019). *Italy: Administrative liability of legal entities and the applicability Erga Omnes of occupational health and safety legislation: The case of foreign companies*. Retrieved from <https://www.mondaq.com/italy/health-safety/811310/administrative-liability-of-legal-entities-and-the-applicability-erga-omnes-of-occupational-health-and-safety-legislation-the-case-of-foreign-companies>.
- [12] Janiak, P. (2021). The polish concept of administrative liability. *Bulletin of the NAPA. Series: "Public Administration"*, 1, 80-84.
- [13] Edita, G., & Linas, M. (2009). The intersection between criminal and administrative liability of a legal entity for environmental violations in the context of sustainable development. *Baltic Journal of Law & Politics*, 2(1), 58-82.
- [14] Ochakovskiy, V.A., Ivanenko, I.N., Krutova, Y.A., & Pismennay, I.V. (2016). Legal entity as subject of administrative responsibility. *Scientific Journal of Kuban State Agrarian University*, 116(02), 535-547.
- [15] Mikalauskaitė-Šostakienė, K. (2020). Changes and problematic aspects in legal regulation of administrative liability due to quarantine. *Public Security and Public Order*, 24, 486-502.